

استراتژی‌های متناسب برای جلوگیری از قاچاق کالا در کشور

جعفر کریمی^۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۲۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۹/۱۹

چکیده

این پژوهش بر اساس روشی تحلیلی — توصیفی و بهره‌گیری از منابع موجود در زمینه قاچاق کالا و آسیب‌های آن و چگونگی مبارزه با آن در کشور و نیز بررسی همه‌جانبه با استفاده از روش تحلیل SWOT اقدام شده است. نتایج حاکی از آن بود که مهم‌ترین نقطه قوتی که ایران در زمینه مبارزه با قاچاق کالا در جامعه از آن برخوردار است، وجود تعداد کثیری کارد مجرب در این زمینه در کشور می‌باشد که با بهره‌مند شدن از امتیاز وزنی ۰/۶۲ در جایگاه نخست می‌باشد و عدم کار فرهنگی اساسی در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۴۲ در جایگاه نخست ضعیف‌ها، توجه به مسائل قاچاق کالا به خصوص در امر مردم و استخراج آنها و اندیشیدن تدبیری در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۶ بالاترین امتیاز وزنی را داشته و در مرتبه اول فرصت‌های موجود و نداشتن برنامه ریزی راهبردی، جذاب و رقابتی در برابر اقدامات خصمانه دشمنان در زمینه قاچاق کالا با امتیاز وزنی ۰/۵۲ در جایگاه نخست تهدیدها قرار دارد. مهم‌ترین راهبردهای که در این زمینه می‌توان نداشت عبارتند از: ایجاد برنامه ریزی و ساختاری اساسی جهت بهره‌برداری بهینه از تعدد کادر مجرب در راستای روشنگری و آگاهی‌رسانی در مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن، تلاش اساسی محلی و ملی در راستای تبیین مسائل اساسی قاچاق کالا و آسیب‌های آن و ارائه و تدوین آن در جامعه و تدوین یک سند چشم‌انداز محلی و ملی و بهره‌گیری از رسانه‌های نوین جهت مبارزه با تبلیغات دشمنان در زمینه قاچاق کالا و انجام اقدامات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی برای جلوگیری از امر قاچاق.

کلمات کلیدی: قاچاق کالا، آسیب، فرهنگ، تهاجم، استراتژی، SWOT.

Providing appropriate strategies to prevent goods smuggling in the country

Jaafar Karimi[∆]

Abstract

This research is based on a descriptive-analytical method and utilization of available resources in the field of smuggling and its damages and how to combat it in the country as well as a comprehensive study using SWOT analysis. The results indicated that the most important strength of Iran's fight against trafficking in society is the existence of a large number of experienced knifes in the country enjoying a ۰.۶۲ weight rating. First is the lack of basic cultural work in the field with a weight rating of ۰.۴۲ in the first place of weaknesses, paying attention to issues of trafficking especially in public affairs and extracting them and thinking of a tactic in this field with a weighting of ۰.۶ highest. It has the weight and, first of all, the opportunities available and the lack of strategic, attractive and competitive planning against the enemy's hostile actions. Trafficking of goods with a score of ۵۲/۰ weight in the first place threatened. The most important strategies that can be mapped in this area are: Establishing the basic planning and structure to optimally exploit the multiplicity of qualified personnel in order to clarify and inform on the issues of trafficking in goods and its damages, the basic local and national efforts in explaining the issues. The essentials of trafficking in goods and its harm and its presentation to the community and the development of a local and national perspective document and the use of modern media to counter enemy propaganda in the field of trafficking in goods and to carry out cultural, social and economic measures to prevent it. Trafficking.

Keywords: Trafficking, Injury, Culture, Invasion, Strategy, SWOT.

مقدمه

یکی از پدیده‌هایی که امروزه به عنوان یک معضل اقتصادی و اجتماعی و حتی امنیتی امروز، در جوامع مختلف به‌خصوص در مناطق مرزی سبب شده است تا زمینه‌های مناسبی جهت ایجاد اشتغال سالم و پایدار ایجاد نگردد، سودآوری بالای قاچاق می‌باشد و ساکنین این مناطق جهت کسب درآمد بیشتر به فعالیت‌های غیرقانونی و قاچاق نظیر (کالا، مواد مخدر، اسلحه، سوخت و غیره) روی آورند (محمدی و پورقهرمان، ۱۳۹۷: ۱). قاچاق، پدیده‌ای است که کم‌وبیش تمام کشورهای دنیا با آن مواجه هستند، ولی وسعت و عمق آن در کشورهای درحال توسعه، بیشتر از کشورهای توسعه یافته است، به طوری که در برخی از کشورهای در حال توسعه قاچاق بخشی مهمی از فعالیت‌های اقتصادی جامعه را در برمی‌گیرد (حاجی نژاد، ۱۳۷۹: ۱۵۶).

در تعریف قاچاق می‌توان بیان کرد که هر گونه استفاده از مال موضوع درآمد دولت، بدون پرداخت درآمد مقرر یا ورود و صدور مال ممنوع و یا تحصیل اموال انحصاری از غیر کانال دولتی و انجام هرگونه اقدامی که قانوناً در حکم قاچاق محسوب شده است (آقازاده، ۱۳۸۴: ۱۴).

دولت‌ها برای کمک به توسعه و رشد اقتصادی و صنعتی کشور، غالباً سیاست‌های حمایتی اتخاذ می‌کنند این سیاست بطور عمده حمایت از صنایع داخلی به ویژه صنایع نوپا را هدف قرار میدهد در حالی که قاچاق کالا و ورود کالاهای مشابه خارجی که حقوق گمرکی آنها پرداخت نشده و در نتیجه قیمت پایین‌تری نیز دارند، رقابت برای صنایع را حتی در بازار داخلی دشوار می‌سازد و چه بسا به تعطیلی و رکود فعالیت‌های صنعتی بیانجامد. این رکود می‌تواند جریان آتی سرمایه‌گذاری را دچار اختلال سازد از این‌رو مبارزه جدی با قاچاق کالا خود نوعی حمایت از صنایع داخلی تلقی می‌گردد که قادرند در افزایش تولید ناخالص داخلی و رشد پویای اقتصادی نقش به‌سزایی ایفا کنند (مقدسی، ۱۳۸۰: ۱۲۰). قاچاق پدیده‌ای است مخرب که صدمه فراوانی بر پیکره اقتصاد کشور وارد می‌کند. این پدیده، برنامه‌ها و سیاست‌های توسعه اقتصادی را مختل ساخته و منجر به کاهش تولیدات داخلی، افزایش بیکاری و مشکلات ناشی از آن

می‌شود و این امر تاثیر نا مطلوبی بر تولید ناخالص داخلی می‌گذارد. در واقع یکپاز مهمترین عوامل کارآیی و کارآمدی هر نظام اقتصادی، شفافیت آن نظام در ابعاد مختلف است و رسیدن به این مسیله مهم همواره از دغدغه‌های اقتصاددانان بوده است، به طوری که سعی در جهت ایجاد شفافیت در عملکرد عامل‌های اقتصادی منجر به شکل‌گیری تیوریه‌ها و ادبیات موضوع در علم اقتصاد شده است (ماندگار، ۱۳۹۶: ۱).

قاچاق در کشور ما به یک مساله ملی تبدیل شده و با رشد فزاینده قاچاق، اقتدار دولت که همان سیاست ملی می‌باشد هم از طرف قاچاقچیان و هم از طرف مردم به زیر سوال می‌رود. گروه اول یعنی قاچاقچیان از این جهت که دولت را یارای مقابله با خود نمی‌بینند و گروه دوم یعنی مردم که عجز دولت را در قلع و قمع قاچاق یا حتی کاهش میزان آن به وضوح مشاهده می‌کنند (شهادی و خواجه عسکری، ۱۳۸۳: ۱۱۰-۱۱۱). پدیده قاچاق کالا امروزه به عنوان یکی از چالش‌های مهم جامعه مدنی و نظام عدالت کیفری مطرح است. افزایش میزان ارتکاب این نوع بزهکاری به عنوان یکی از مصادیق جرائم اقتصادی و ارتباط آن با پدیده فساد اداری که موجبات تشدید پیامدها و آثار زیانبار آن بر بخش‌های مختلف نظام اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را فراهم آورده است (امیر ارجمند، ۱۳۸۱: ۳۱۳).

قاچاق آثاری بر جامعه می‌گذارد که عبارتند از:

- گسترش فقر در جامعه
 - کاهش درآمدهای ارزی
 - ضرر تولیدکنندگان داخلی
 - ایجاد اختلال در برنامه ریزی‌های اقتصادی
 - تهاجم فرهنگی
 - تغییر الگوی مصرف در جامعه (نجفی ابرندآبادی، علی حسین، ۱۳۸۲: ۳۲۵).
- بر این اساس با توجه به نتایج و پیامدهای بسیار منفی که قاچاق کالا بر اقتصاد، هویت و فرهنگ کشور دارد، لازم است که بر اساس یک پژوهش منسجم و کارا به ارائه راهبردهای اساسی مقابله با قاچاق کالا اقدام نمود که پژوهش حاضر در این راستا می‌باشد.

پیشینه پژوهش

پورقهرمان و محمدی (۱۳۹۷) در مقاله ای به بررسی نقش گمرک در پیشگیری از قاچاق محصولات کشاورزی پرداخته است که نتایج نشانگر آن است که مطالعه و ارزیابی آثار و پیامدهای گسترش فعالیت‌های پنهان اقتصادی اعم از فعالیت‌های قانونی و غیرقانونی، بر ضرورت مقابله با آن تاکید می‌نماید. گستردگی اقتصاد پنهان موجب دشواری تهیه حسابهای ملی و آمارهای کلان اقتصادی و در نتیجه کاهش دقت و جامعیت این آمارها می‌باشد. این امر موجب کاهش کارایی و اثربخشی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی می‌گردد. قاچاق محصولات کشاورزی، از جمله جرایم علیه نظام اقتصادی است و آثار زیان بار آن بر امر تولید، تجارت، سرمایه‌گذاری، اشتغال و کاهش درآمدهای دولت بر کسی پوشیده نیست. در کشور ما قانونگذار با جرم‌انگاری پدیده قاچاق کالا و ارز، مجازات حبس، و ضبط کالا و جریمه برای مرتکبین قاچاق را پیش‌بینی کرده است.

وطن‌خواه و جاهد (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی پیشگیری وضعی در قاچاق کالا و ارز پرداخته است که نتایج بیانگر آن است که امروزه قاچاق کالا و ارز صدمات فراوانی بر پیکره اقتصادی کشور وارد می‌کند. مشکلاتی نظیر کاهش تولیدات داخلی، افزایش بیکاری و آثار ناشی از آن، کاهش سرمایه‌گذاری‌های مولد، کاهش درآمدهای عمومی دولت، گسترش بحران‌های اجتماعی و در نهایت به خطر افتادن امنیت ملی کشور؛ که آن را به موضوعی مهم تبدیل کرده و دغدغه بسیاری از مدیران دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی را شکل داده است. اگرچه در حال حاضر اقدامات خوبی انجام شده و شیوه‌های مقابله‌ای متفاوتی نیز به کار برده می‌شود، لکن بنظر می‌رسد که هم‌زمانی و هم‌راستایی برنامه‌ها نیز بیش از پیش بایستی مراعات شود و از روش‌های پیشگیری از جرم قاچاق بهره بیشتر و مطلوب‌تری گرفته شود.

ماندگار (۱۳۹۶) در مقاله ای به بررسی عوامل قاچاق و آثار آن، راه‌های پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با قاچاق اقدام کرده است که نتایج بیانگر آن است که جولان

بیکاری در مناطق مرزی، اوضاع نابسامان اقتصادی برخی کشورهای همسایه، فساد اداری و سود بالای قاچاق را می‌توان از جمله دلایل افزایش قاچاق کالا در ایران برشمرد؛ گویی این پدیده به هیولایی تبدیل شده است که برخوردهای لفظی و صرفاً شعاری و اتخاذ تاکتیک‌های جزیره‌ای مسیولان را یاری مقابله با آن نیست و البته در این میان فساد اداری و بروکراسی را نیز می‌توان از جمله عوامل موثر در گسترش قاچاق نام برد. برنامه مبارزه با قاچاق از سوی مسیولین مطرح شده اما به سبب آنکه برنامه مدونی برای آن وجود ندارد شاهد واردات غیررسمی این کالاها از مرزهای کشور هستیم که این امر ضربات جبران ناپذیری به اقتصاد کشور وارد می‌کند.

سوالات و فرضیات

سوالات

۱. آیا کشور ایران دارای ظرفیت‌های بهینه جهت مبارزه با قاچاق کالا به طور گسترده می‌باشد؟
۲. مهم‌ترین راهبردهای مبارزه با امر قاچاق کالا در کشور در چه زمینه‌ای می‌باشد؟

فرضیات

۱. به نظر می‌رسد کشور ایران دارای ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بالای مبارزه با امر قاچاق کالا می‌باشد.
۲. مهم‌ترین راهبردها در مبارزه با قاچاق کالا در کشور، به نظر می‌رسد بیشتر در مباحث فرهنگی - اقتصادی باشد.

روش تحقیق

این پژوهش بر اساس روشی تحلیلی - توصیفی و بهره‌گیری از منابع موجود در زمینه قاچاق و آسیب‌های آن و چگونگی مبارزه با آن در کشور و نیز بررسی همه جانبه با استفاده از روش تحلیل SWOT شده است به تعیین نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها اقدام شده و در ادامه بر اساس نظر کارشناسان و مصاحبه شونده‌گان به هر

گزینه وزن آن تعیین و در نهایت با ادغام مهم ترین این نقاط، راهبردهای اساسی جهت فرهنگ‌سازی متناسب مباحث قاچاق و آسیب‌های آن در کشور تعیین گردید. جامعه آماری این پژوهش دربردارنده ۸۰۰ نفر از اساتید حوزه و دانشگاه می‌باشد که بر اساس فرمول کوکران به تعداد ۲۲۰ نفر به عنوان حجم نمونه تقلیل یافتند. پرسشنامه محقق ساخته بوده و دارای ۴۶ گزینه یا سوال می‌باشد که روایی آن با ارائه به کارشناسان مربوطه مورد تایید واقع گشته و پایایی آن نیز از طریق آلفای کرونباخ به میزان ۰/۷۸ اثبات گردید.

نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها با استفاده از مدل SWOT

تحلیل SWOT به منظور شناسایی و بررسی عوامل مؤثر درونی (نقاط قوت و نقاط ضعف) و عوامل تأثیر گذار بیرونی ناحیه (فرصت‌ها و تهدیدها) بر میزان مبارزه با قاچاق کالا در جامعه به کار برده می‌شود (Wheelen, ۱۹۹۵:۳۴۱). در حقیقت از این روش به عنوان ابزاری جهت شناسایی مسائل استراتژیک و ارائه راهبردها و استراتژی‌های مناسب استفاده می‌گردد (کریمی و محبوب‌فر، ۱۳۹۱: ۹۳). در ابتدا با سنجش محیط داخلی و محیط خارجی ناحیه، فهرستی از نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات مورد شناسایی قرار گرفت و سپس به وسیله نظر خواهی و صحبت با مردم، مسئولان و کارشناسان، این عوامل مشخص و جهت برطرف نمودن یا تقلیل نقاط ضعف و تهدیدها و تقویت و بهبود نقاط قوت و فرصت‌های موجود در ارتباط مبارزه با قاچاق کالا و آسیب‌های آن، پیشنهادات و استراتژی‌های مناسبی ارائه گردید.

عوامل داخلی مؤثر بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه

با استفاده از ماتریس ارزیابی داخلی روابط بین موضوعات مختلف را شناسایی و ارزیابی کنند و به ارائه راه‌حلی برای آنها بپردازند (دیوید، ۱۳۸۳: ۳۶). در این قسمت سه مقوله استراتژی‌های موجود، عملکردها و منابع مورد توجه و بررسی قرار گرفته و تحت

عنوان نقاط قوت و نقاط ضعف به شرح ذیل تقسیم بندی شده است:

نقاط قوت (Strengths)

شماره	قوت‌ها
۱	وجود تعداد کثیری کارد مجرب در زمینه قاچاق کالا و آسیبهای آن
۲	برگزاری مراسم و مناسبت‌های بسیار در این زمینه
۳	وجود امکانات فرهنگی و اقتصادی و نیروی انسانی در سطح کشور
۴	توجه به متون مذهبی و ارائه راهکارهای مستدل در زمینه قاچاق کالا و آسیب‌های آن و تفسیر آنها
۵	برگزاری مسابقات مختلف در این زمینه
۶	وجود خانواده‌های مومن و معتقد در کشور
۷	استفاده از تجهیزات نوین در مقابله با قاچاق کالا
۸	جذاب و مشوق بودن بسیاری از برنامه‌های ارائه شده در این زمینه
۹	بهره‌گیری از امکانات و فناوری‌های در سطح موسسات فرهنگی کشور در مبارزه با قاچاق کالا

نقاط ضعف (Weaknesses)

شماره	ضعف‌ها
۱	عدم کار فرهنگی اساسی در جامعه در مورد قاچاق کالا و آسیبهای آن
۲	توجه محدود رهبران دینی و الگوهای جامعه به ارائه مسائل و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن به خصوص برای مردم
۳	تبلیغات بسیار دشمنان در زمینه قاچاق کالا با رسانه‌های مدرن علیه کشور به خصوص برای مردم
۴	بی‌توجهی به ساماندهی و برنامه ریزی امور فرهنگی قاچاق کالا و آسیبهای آن
۵	فقدان مدیریت کارآمد در ساماندهی مناسب استفاده از کادر مجرب در مبارزه با قاچاق کالا
۶	نادیده گرفتن و نگاه محدود به مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن
۷	توجه صرف مسئولین فرهنگی به مسائل فرعی و عدم توجه به کارکرد تربیتی و

شماره	ضعف‌ها
	تعلیمی و عملی مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن
۸	بیان نامعقول برخی مفاهیم قاچاق کالا، نحوه مبارزه و سردرگمی
۹	برخورد نامناسب در این زمینه با مردم
۱۰	تراکم کاری بسیاری از افراد جامعه به دلیل مشکلات اقتصادی و محدود شدن توجه به مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن
۱۱	استفاده نکردن از تجربیات موفق دیگران
۱۲	سخنرانی‌ها و مراسم ضعیف در موسسات و کانون‌ها و دعوت نکردن از سخنرانان ماهر
۱۳	بحران اقتصادی و مشکلات ناشی از آن و رشد قاچاق کالا و آسیب‌های آن برای مردم
۱۴	طولانی بودن برنامه‌های اجرائی در این زمینه
۱۵	منحصر بودن در تبلیغ سنتی و استفاده نکردن از ابزار نوین
۱۶	اختلاف‌های سیاسی و مدیریتی بین افراد

عوامل خارجی مؤثر بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه

هدف این مرحله کند و کاو آثار محیط خارجی بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه جهت شناسایی فرصت‌ها و تهدیدهایی است که جامعه و مردم در این زمینه با آن مواجه اند. در این راستا باید گفت که فرصت‌ها، مجموعه امکانات و قابلیت‌هایی است که خارج از محیط ناحیه بر عملکرد موسسات فرهنگی و مسئولین بطور مستقیم یا غیر مستقیم مؤثر واقع می‌شوند و همچنین تهدیدها نیز مجموعه عوامل خارج از ناحیه محسوب می‌شوند که در عدم کارایی این نواحی تأثیرات مستقیم و غیر مستقیم دارند. بر اساس مطالعات انجام شده و بررسی وضعیت پیرامون کشور، مجموعه فرصت‌ها و تهدیدهای موجود و مؤثر بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه کشور که به صورت زیر قابل ترسیم می‌باشند:

فرصت‌ها (Opportunities)

شماره	فرصت‌ها
۱	توجه به مسائل مردم از لابلای مباحث قاچاق کالا از سوی مسئولین و اندیشیدن تدبیری در این زمینه
۲	فراهم آوردن حضور مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن با راهکارهای مختلف
۳	دادن مسئولیت به مردم به خصوص در این زمینه
۴	ارزش دادن به دیدگاه مردم و استقبال از ایده و طرح‌های نوین در این زمینه
۵	فراهم کردن شرایط پاسخگویی مباحث قاچاق کالا برای مردم
۶	افزایش امکانات فرهنگی متعدد در موسسات و پایگاه‌های فرهنگی کشور در این زمینه
۷	توجه خانواده‌ها به فراهم نمودن شرایط مساعد شناختی در این زمینه
۸	تقدیر از افراد موفق و کادر مجرب موفق در این زمینه
۹	استفاده از مسئولین جوان با تفکر جوانگرایانه
۱۰	استفاده از افراد مجرب و توانمند در مراسم مختلف در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن

تهدیدها (Threats)

شماره	تهدیدها
۱	نداشتن برنامه ریزی راهبردی، جذاب و رقابتی در برابر اقدامات خصمانه دشمنان در زمینه قاچاق کالا
۲	افزایش روند عدم توجه به مسائل اساسی مردم همچون اقتصاد و مسائل اجتماعی از سوی مسئولین و موشکافی آنها از مباحث قاچاق کالا
۳	تداوم عدم بهره‌گیری از نظر و دیدگاه مردم در این زمینه
۴	افزایش نرخ بیکاری، تورم و مشکلات اقتصادی و تاثیر آن بر مشکلات فکری و روانی مردم به خصوص جوانان و افزایش ساعات کاری آنها و به دنبال عدم کارایی مسائل اجتماعی به خصوص در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن
۵	عدم برنامه ریزی در راستای راهبرد تدافعی در برابر هجمه‌های فرهنگی دشمنان در زمینه قاچاق کالا
۶	عدم اجرای برنامه‌های فرهنگی در مدارس، دانشگاه‌ها و... در این زمینه
۷	عدم توجه به ابزار و تکنولوژیهای نوین و نیز بهره‌گیری از آنها در شناخت مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن

۸	آلوده شدن جو عمومی حاکم بر جامعه و عدم تطابق گفتار و عمل و عدم توجه مناسب و جدی به قاچاق کالا
۹	وجود دوستان ناباب و معاشران ناصالح به خصوص برای جوانان و تمایل آنان به قاچاق کالا
۱۰	ایجاد محیط ناامن فکری و فرهنگی برای مردم
۱۱	بروز اختلافات سیاسی و مدیریتی در بین افراد و مسئولین جامعه به خصوص در کانون‌ها و موسسات

تجزیه و تحلیل نهایی عوامل مؤثر بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه

برای تجزیه و تحلیل نهایی جدولی تشکیل داده که بر اساس عوامل داخلی (ضعف‌ها و تهدیدها) و عوامل خارجی (فرصت‌ها و تهدیدها) دارای ۴ ستون در بردارنده عوامل، وزن، درجه بندی و امتیاز وزنی می‌باشد. در ستون یک (عوامل خارجی و داخلی)، مهم ترین قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای فراروی سیستم را نام می‌بریم.

در ستون دو (وزن)، به هر یک از این عوامل و بر اساس اثر احتمالی آنها بر موقعیت استراتژیک فعلی سیستم (بر اساس نتایج یافته‌های حاصل از شناخت و تجزیه و تحلیل وضع موجود) وزنی از یک (مهم ترین) تا صفر (بی اهمیت ترین) می‌دهیم. هر چقدر وزن بیشتر باشد، تاثیر بر موقعیت کنونی و آینده آن سیستم بیشتر خواهد بود (جمع ستون ۲ بدون توجه به تعداد عوامل، ۱ است).

در ستون سه (درجه بندی)، به هر عامل و بر اساس اهمیت و موقعیت کنونی سیستم به آن عامل خاص امتیازی از ۵ (بسیار خوب) تا ۱ (ضعیف)، بر اساس نتایج یافت‌های حاصل از شناخت و تجزیه و تحلیل وضع موجود) می‌دهیم. این درجه بندی نشان می‌دهد که سیستم چگونه به هر یک از عوامل خارجی پاسخ می‌دهد.

در ستون چهار (امتیاز وزنی)، وزن را در درجه هر عامل (ستون ۲ ضرب در ستون ۳) ضرب می‌کنیم تا به این وسیله امتیاز وزنی آن به دست آید. به این ترتیب، برای هر عامل، یک امتیاز وزنی از ۱ تا ۵ به دست می‌آید، که به طور متوسط (میانگین) این امتیاز عدد ۳ است.

سرانجام، امتیازات وزنی تمام عوامل خارجی و داخلی در ستون ۴ را به

طور جداگانه با یکدیگر جمع می‌زنیم و امتیاز وزنی را محاسبه می‌کنیم. امتیاز وزنی کل نشان می‌دهد که یک سیستم چگونه به عوامل و نیروهای موجود و بالقوه در محیط بیرونی اش پاسخ می‌دهد. همیشه متوسط امتیاز وزنی کل در یک سیستم در یک زمینه، عدد ۳ است (هانگر و ویلن، ۱۳۸۴: ۹۰-۹۲). چنانچه بالاتر از آن باشد، اهمیت آن بیشتر و اگر کمتر از آن باشد، از اهمیت و تأثیر گذاری کمتری برخوردار است.

نتایج تجزیه و تحلیل عوامل داخلی مؤثر بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه کشور (IFAS)

برای سازماندهی عوامل داخلی در قالب مقوله قوت‌ها و ضعف‌های فراروی سیستم، با استفاده از عوامل درجه بندی و با توجه به اهمیت هر یک از قوت‌ها و ضعف‌ها و با توجه به میزان تأثیرگذاری هر یک از آنها (ابراهیم زاده و آقاسی زاده، ۱۳۸۸: ۱۱۷) بر میزان مبارزه با قاچاق کالا در جامعه در ایران، محاسبه و به شرح جدول ۱ تعیین گردید:

جدول شماره ۱. نتایج تجزیه و تحلیل عوامل داخلی (قوت‌ها)

امتیاز وزنی	درجه بندی	وزن	قوت‌ها
۰/۶۲	۴	۰/۱۵,۵	وجود تعداد کثیری کارد مجرب در زمینه قاچاق کالا و آسیبهای آن
۰/۵۶	۴	۰/۱۴,۵	برگزاری مراسم و مناسبت‌های بسیار در این زمینه
۰/۵۲	۴	۰/۱۳	وجود امکانات فرهنگی و اقتصادی و نیروی انسانی در کشور
۰/۳۶	۳	۰/۱۲	توجه به متون مذهبی و ارائه راهکارهای مستدل در زمینه قاچاق کالا و آسیبهای آن و تفسیر آنها
۰/۳۳	۳	۰/۱۱	برگزاری مسابقات مختلف در این زمینه
۰/۳	۳	۰/۱	وجود خانواده‌های مومن و معتقد در کشور به خصوص در شهرهای کوچک و حاشیه ای
۰/۱۸	۲	۰/۰۹	استفاده از تجهیزات نوین در مقابله با قاچاق کالا
۰/۱۶	۲	۰/۰۸	جذاب و مشوق بودن بسیاری از برنامه‌های ارائه شده در این زمینه
۰/۰۷	۱	۰/۰۷	بهره گیری از امکانات و فناوری‌های در سطح موسسات فرهنگی کشور در مبارزه با قاچاق کالا
۳/۱		۱	جمع

از دیدگاه کسانیکه مورد سوال قرار گرفتند مهم ترین نقاط قوتی که ایران در زمینه مبارزه با قاچاق کالا در جامعه از آن برخوردار است، عبارتند از: وجود تعداد کثیری کارد مجرب در زمینه قاچاق کالا و آسیبهای آن می باشد که با بهره مند شدن از امتیاز وزنی ۰/۶۲ در جایگاه نخست می باشد. برگزاری مراسم و مناسبت های بسیار در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۵۶ در جایگاه دوم به لحاظ نقاط قوت می باشد که باید در اغلب مراسم فرهنگی و اجتماعی در این زمینه از کارکردهای قاچاق کالا و آسیبهای آن صحبت بیشتری شود. وجود امکانات فرهنگی و اقتصادی و نیروی انسانی در سطح کشور با امتیاز وزنی ۰/۵۲ در جایگاه سوم نقاط قوت قرار گرفته است که در واقع باید به نیازهای مردم در ابعاد مختلف نیز پاسخ داده شود و سعی گردد به هر نحوی که ممکن است مردم را به مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن کشانده و از نتایج قاچاق کالا و آسیبهای آن برای مردم بیان نمود و از این راستا می توان طیف های مختلفی از مردم را با مراکز فرهنگی کشانده و آنها را با مباحث فرهنگی و اجتماعی همچون قاچاق کالا و آسیبهای آن آشناتر ساخت. جدول ۲ نتایج تجزیه و تحلیل عوامل داخلی (ضعفها) را ارائه می نماید.

جدول شماره ۲. نتایج تجزیه و تحلیل عوامل داخلی (ضعفها)

ضعفها	وزن	درجه بندی	امتیاز وزنی
عدم کار فرهنگی اساسی در جامعه در مورد قاچاق کالا و آسیبهای آن	۰/۱۰۵	۴	۰/۴۲
توجه محدود رهبران دینی و الگوهای جامعه به ارائه مسائل و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن به خصوص برای مردم	۰/۰۸۵	۴	۰/۳۴
تبلیغات بسیار دشمنان در زمینه قاچاق کالا با رسانه های مدرن علیه کشور به خصوص برای مردم	۰/۰۸	۴	۰/۳۲
بی توجهی به ساماندهی و برنامه ریزی امور فرهنگی قاچاق کالا و آسیبهای آن	۰/۰۷	۴	۰/۲۸
فقدان مدیریت کارآمد در ساماندهی مناسب	۰/۰۶	۴	۰/۲۴

امتیاز وزنی	درجه بندی	وزن	ضعف‌ها
			استفاده از کادر مجرب در مبارزه با قاچاق کالا
۰/۲۴	۴	۰/۰۶	نادیده گرفتن و نگاه محدود به مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن
۰/۱۸	۳	۰/۰۶	توجه صرف مسئولین فرهنگی به مسائل فرعی و عدم توجه به کارکرد تربیتی و تعلیمی و عملی مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن
۰/۱۸	۳	۰/۰۶	بیان نامعقول برخی مفاهیم قاچاق کالا، نحوه مبارزه و سردرگمی
۰/۱۸	۳	۰/۰۶	برخورد نامناسب در این زمینه با مردم
۰/۱۸	۳	۰/۰۶	تراکم کاری بسیاری از افراد جامعه به دلیل مشکلات اقتصادی و محدود شدن توجه به مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن
۰/۱۵	۳	۰/۰۵	استفاده نکردن از تجربیات موفق دیگران
۰/۱	۲	۰/۰۵	سخنرانی‌ها و مراسم ضعیف در مساجد و کانون‌ها و دعوت نکردن از سخنرانان ماهر
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	بحران اقتصادی و مشکلات ناشی از آن و رشد قاچاق کالا و آسیبهای آن برای مردم
۰/۰۶	۲	۰/۰۳	طولانی بودن برنامه‌های اجرائی در این زمینه
۰/۰۶	۲	۰/۰۳	منحصر بودن در تبلیغ سنتی و استفاده نکردن از ابزار نوین
۰/۰۲	۱	۰/۰۲	اختلاف‌های سیاسی و مدیریتی بین افراد
۳/۰۱		۱	جمع

بر اساس جدول ۲ مشاهده می‌گردد که عدم کار فرهنگی اساسی در جامعه در مورد قاچاق کالا و آسیبهای آن با امتیاز وزنی ۰/۴۲ در جایگاه نخست ضعف‌ها قرار دارد که باید رویکردی را به کار گرفت که به شناسایی ریشه اساسی توجه و عدم توجه مردم به مسائل قاچاق کالا و آسیبهای آن پرداخته و از قبل آن به کار فرهنگی از سطح خانواده، دبستان، مدرسه تا دانشگاه و پس از آن پرداخت. توجه

محدود رهبران دینی و الگوهای جامعه به ارائه مسائل و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن به خصوص برای مردم با امتیاز ۰/۳۴ در جایگاه دوم قرار گرفته اند. تبلیغات بسیار دشمنان در زمینه قاچاق کالا با رسانه‌های مدرن علیه کشور به خصوص برای مردم با امتیاز وزنی ۰/۳۲ در جایگاه سوم نقاط ضعف قرار دارد که این امر نشان میدهد که دشمنان اسلام و ایران برای اینکه بتوانند به این مردم و مملکت غلبه نمایند باید فرهنگ و اندیشه غنی را از آنها بگیرند به همین امر اقدامات فرهنگی سوئی را بر علیه کشور به پیش گرفته اند که در حال حاضر با استفاده از انواع و اقسام وسایل مدرن و پیشرفته به خصوص قاچاق کالا به جنگ آنها رفته اند و تا حدودی نیز در این زمینه موفق بوده اند که باید مسئولین نیز تدابیر تدافعی مشخصی را در این زمینه به کار گیرند تا بتوانند اقدامات آنها را خنثی نمایند.

نتایج تجزیه و تحلیل عوامل خارجی مؤثر بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه کشور (EFAS)

برای سازماندهی عوامل خارجی در قالب مقوله‌های فرصتها و تهدیدهای فراروی سیستم، با استفاده از عوامل درجه بندی و با توجه به اهمیت هر یک از فرصتها و تهدیدها و با توجه به میزان تأثیر گذاری هر یک از آنها بر میزان مبارزه با قاچاق کالا در جامعه در ایران، محاسبه و به شرح جدول ذیل تعیین گردید:

جدول شماره ۳. نتایج تجزیه و تحلیل عوامل خارجی (فرصت‌ها)

امتیاز وزنی	درجه بندی	وزن	فرصت‌ها
۰/۵۸	۴	۰/۱۴,۵	توجه به مسائل مردم از لابلای مباحث قاچاق کالا از سوی مسئولین و اندیشیدن تدبیری در این زمینه
۰/۵۴	۴	۰/۱۳,۵	فراهم آوردن حضور مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن با راهکارهای مختلف
۰/۴۸	۴	۰/۱۲	دادن مسئولیت به مردم به خصوص در این زمینه
۰/۳۳	۳	۰/۱۱	ارزش دادن به دیدگاه مردم و استقبال از ایده و طرح‌های نوین در این زمینه
۰/۳	۳	۰/۱	فراهم کردن شرایط پاسخگویی مباحث قاچاق کالا برای مردم
۰/۳	۳	۰/۱	افزایش امکانات فرهنگی متعدد در موسسات و پایگاه‌های فرهنگی کشور در این زمینه
۰/۲۴	۳	۰/۰,۸	توجه خانواده‌ها به فراهم نمودن شرایط مساعد شناختی در این زمینه
۰/۱۶	۲	۰/۰,۸	تقدیر از افراد موفق و کادر مجرب موفق در این زمینه
۰/۱۴	۲	۰/۰,۷	استفاده از مسئولین جوان با تفکر جوانگرایانه
۰/۰,۶	۱	۰/۰,۶	استفاده از افراد مجرب و توانمند در مراسم مختلف در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن
۳/۰,۶		۱	جمع

چنانچه مشاهده می‌گردد گزینه توجه به مسائل مردم از لابلای مباحث قاچاق کالا از سوی مسئولین و اندیشیدن تدبیری در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۵۸ بالاترین امتیاز وزنی را داشته و در مرتبه اول فرصت‌های موجود در زمینه فرهنگ سازی متناسب استفاده از قاچاق کالا می‌باشد. بالاترین امتیاز بعدی متعلق به فراهم آوردن حضور مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن با راهکارهای مختلف که با میزان ۰/۵۴ نشان دهنده نقش شادابی و روحیه مثبت در جذب به این مباحث می‌باشد که اقدامات مختلفی چه در زمینه برنامه‌های تدافعی، داشتن اقتصاد سالم، اهمیت دادن به مردم و... نقش مهمی در این زمینه دارد.

دادن مسئولیت به مردم به خصوص در این زمینه به شکل دوره ای با امتیاز وزنی ۰/۴۸ در جایگاه سوم فرصت‌های دیگر قرار دارد که می‌توان حس مسئولیت را در مردم با این اقدام افزایش داده و به آنها اهمیت دهیم و از این طریق می‌توانیم مردم بیشتری را به جلسات تحلیل و تفسیر مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن بکشانیم. جدول ۴ نتایج تجزیه و تحلیل نقاط تهدید را با وزن و نیز امتیاز وزنی آن نشان می‌دهد.

جدول شماره ۴. نتایج تجزیه و تحلیل عوامل خارجی (تهدیدها)

امتیاز وزنی	درجه بندی	وزن	تهدیدها
۰/۵۲	۴	۰/۱۳	نداشتن برنامه ریزی راهبردی، جذاب و رقابتی در برابر اقدامات خصمانه دشمنان در زمینه قاچاق کالا
۰/۴۸	۴	۰/۱۲	افزایش روند عدم توجه به مسائل اساسی مردم همچون اقتصاد و مسائل اجتماعی از سوی مسئولین و موشکافی آنها از مباحث قاچاق کالا
۰/۴۴	۴	۰/۱۱	تداوم عدم بهره گیری از نظر و دیدگاه مردم در این زمینه
۰/۴	۴	۰/۱	افزایش نرخ بیکاری، تورم و مشکلات اقتصادی و تاثیر آن بر مشکلات فکری و روانی مردم به خصوص جوانان و افزایش ساعات کاری آنها و به دنبال عدم کارایی مسائل اجتماعی به خصوص در مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن
۰/۲۷	۳	۰/۰۹	عدم برنامه ریزی در راستای راهبرد تدافعی در برابر هجمه‌های فرهنگی دشمنان در زمینه قاچاق کالا
۰/۲۷	۳	۰/۰۹	عدم اجرای برنامه‌های فرهنگی در مدارس، دانشگاه‌ها و... در این زمینه
۰/۲۷	۳	۰/۰۹	عدم توجه به ابزار و تکنولوژی‌های نوین و نیز بهره گیری از آنها در شناخت مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن
۰/۲۴	۳	۰/۰۸	آلوده شدن جو عمومی حاکم بر جامعه و عدم تطابق گفتار و عمل و عدم توجه مناسب و جدی به قاچاق کالا
۰/۲۱	۳	۰/۰۷	وجود دوستان ناباب و معاشران ناصالح به خصوص برای جوانان و تمایل آنان به قاچاق کالا
۰/۱۲	۲	۰/۰۶	ایجاد محیط ناامن فکری و فرهنگی برای مردم
۰/۰۶	۱	۰/۰۶	بروز اختلافات سیاسی و مدیریتی در بین افراد و مسئولین جامعه به خصوص در کانون‌ها و موسسات
۳/۲۸		۱	جمع

بر اساس جدول ۴ مشاهده می‌گردد که نداشتن برنامه ریزی راهبردی، جذاب و رقابتی در برابر اقدامات خصمانه دشمنان در زمینه قاچاق کالا با امتیاز وزنی ۰/۵۲ در جایگاه نخست تهدیدها قرار دارد که دشمنان در حال حاضر از هر نوع ابزار و تکنولوژیکی و جذاب برای دفع مردم از مباحث فرهنگی کشور و مباحث اساسی به کار می‌گیرند و چنانچه تدبیری اساسی در برابر آن صورت نگیرد، شاهد اثرات ناگواری بر کشور و مردم خواهیم بود. افزایش روند عدم توجه به مسائل اساسی مردم همچون اقتصاد و مسائل اجتماعی از سوی مسئولین و موشکافی آنها از مباحث قاچاق کالا با امتیاز ۰/۴۸ در جایگاه دوم قرار گرفته است.

تداوم عدم بهره‌گیری از نظر و دیدگاه مردم در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۴۴ در مرتبه دیگر تهدیدها قرار دارد که در واقع باید به مردم و به خصوص جوانان بیش از بزرگسالان در این مباحث و دادن مسئولیت به آنها توجه شود تا آنها متمایل به جلسات پژوهشی و تفسیری گشته و در مسئولیتهای اجتماعی حضور داشته و سبب جذب آنها گردد.

تجزیه و تحلیل عوامل استراتژیک

در این مدل، با استفاده از جدولهای تجزیه و تحلیل عوامل داخلی و خارجی و ترکیب آنها، مهم‌ترین عوامل استراتژیک در مبارزه با قاچاق کالا در جامعه کشور ارایه گردیده است. در واقع، با تجزیه و تحلیل عوامل استراتژیک، برنامه ریزانی که تصمیم‌های استراتژیک را اتخاذ می‌کنند، می‌توانند نقاط قوت، نقاط ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها را به تعداد کمتری از عوامل محدود نمایند. این کار با بررسی دوباره وزن‌های هر یک از عوامل موجود در جدولهای تجزیه و تحلیل عوامل داخلی و خارجی، انجام گرفته است. در واقع، سنگین‌ترین عوامل موجود در این دو جدول از حیث وزن، باید به جدول تجزیه و تحلیل عوامل استراتژیک منتقل شوند (هانگر و ویلن، ۱۳۸۶: ۱۳۰-۱۲۷). این مهم در خصوص عوامل استراتژیک تأثیر گذار بر مبارزه با قاچاق کالا در جامعه کشور در جدول زیر خلاصه شده است:

جدول شماره ۵. تجزیه و تحلیل عوامل استراتژیک (SFAS)

عوامل	وزن	درجه بندی	امتیاز وزنی	برنامه ریزی		
				کوتاه مدت	میان مدت	بلند مدت
S۱= وجود تعداد کثیری کارد مجرب در زمینه قاچاق کالا و آسیبهای آن	۰/۱۵,۵	۴	۰/۶۲	*	*	*
S۲= برگزاری مراسم و مناسبت‌های بسیار در این زمینه	۰/۱۴,۵	۴	۰/۵۶	*		
S۳= وجود امکانات فرهنگی و اقتصادی و نیروی انسانی در سطح کشور	۰/۱۳	۴	۰/۵۲	*		
W۱= عدم کار فرهنگی اساسی در جامعه در مورد قاچاق کالا و آسیبهای آن	۰/۱۰,۵	۴	۰/۴۲	*		
W۲= توجه محدود رهبران دینی و الگوهای جامعه به ارائه مسائل و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن به خصوص برای مردم	۰/۰۸۵	۴	۰/۳۴	*		
W۳= تبلیغات بسیار دشمنان در زمینه قاچاق کالا با رسانه‌های مدرن علیه کشور به خصوص برای مردم	۰/۰۸	۴	۰/۳۲	*		
O۱= توجه به مسائل مردم از لایای مباحث قاچاق کالا از سوی مسئولین و اندیشیدن تدبیری در این زمینه	۰/۱۴,۵	۴	۰/۵۸	*		*
O۲= فراهم آوردن حضور مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن با راهکارهای مختلف	۰/۱۳,۵	۴	۰/۵۴	*		*
O۳= دادن مسئولیت به مردم به خصوص در این زمینه	۰/۱۲	۴	۰/۴۸	*		
T۱= نداشتن برنامه ریزی راهبردی، جذاب و رقابتی در برابر اقدامات خصمانه دشمنان در زمینه قاچاق کالا	۰/۱۳	۴	۰/۵۲	*		
T۲= افزایش روند عدم توجه به مسائل اساسی مردم همچون اقتصاد و مسائل اجتماعی از سوی مسئولین و موشکافی آنها از مباحث قاچاق کالا	۰/۱۲	۴	۰/۴۸	*		*
T۳= تداوم عدم بهره گیری از نظر و دیدگاه مردم در این زمینه	۰/۱۱	۴	۰/۴۴	*		*

اینک با تداخل هر یک از عوامل بر یکدیگر، به تدوین راهبردهای مختلف رقابتی / تهاجمی (so)، تنوع (st)، بازنگری (wo) و و بالاخره راهبردهای تدافعی (wt) می‌پردازیم که در ادامه آمده است:

تدوین راهبردها

راهبردهای رقابتی / تهاجمی (so)

در این راهبردها تمرکز بر نقاط قوت درونی و فرصتهای بیرونی استوار است که عبارتند از:

- ایجاد برنامه ریزی و ساختاری اساسی جهت بهره برداری بهینه از تعدد موسسات، کانون‌ها و پژوهشکده‌ها و نیز کادر مجرب در راستای روشنگری و آگاهی رسانی در جلسات و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن؛
- بهره‌گیری از امکانات مناسب کشوری در راستای اقدامات فرهنگی جذاب و جوان پسند و در کنار آن رسیدگی به مشکلات عدیده اقتصادی و اجتماعی مردم؛
- ایجاد اقدامات اساسی و زیربنایی مناسب جهت ارائه مسئولیت به مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن و نیز در مراسم و مناسبت‌های گوناگون و اهمیت دادن به آنها؛

راهبردهای تنوع (st)

در تنوع بخشی بر نقاط قوت درونی و تهدیدهای بیرونی متمرکز بوده و شامل موارد زیر است:

- تدوین سند راهبردی دفاعی در برابر مبارزه با اقدامات منفی فرهنگی دشمنان با قاچاق کالا؛
- توجه اساسی به مبحث قاچاق کالا و آسیبهای آن به مردم و توجه به کنه مباحث آنها و نیز استفاده از نظر مردم در این مسائل و نیز مسائل پژوهشکده‌ها و موسسات قاچاق کالا پژوهی؛

راهبردهای بازنگری (wo)

ضمن تاکید بر نقاط ضعف درونی، سعی بر بهره‌گیری از فرصتهای بیرونی در جهت افزایش توجه مردم به مسائل و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن در کشور بوده و در

برگیرنده موارد زیر است:

- توجه اساسی هیئت امنای و مسئولین کشور و سازمانی با ارائه برنامه ریزی جهت رفع مشکلات اقتصادی و اجتماعی مردم و اقدامات فرهنگی در این زمینه در راستای جلب مردم به مسائل آسیبهای قاچاق کالا؛
- بهره گیری از مردم و نظرات آنان در مسائل مختلف فرهنگی در این زمینه؛

راهبردهای تدافعی (wt)

- این راهبردها بر رفع آسیب پذیری مشارکت مردم در مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن و به خصوص مباحث، جلسات و پژوهشها تأکید داشته، عبارتند از:
- تلاش اساسی محلی و ملی در راستای کاهش نرخ تورم، بیکاری، فقر و مشکلات اقتصادی و اجتماعی در راستای ایجاد روحیه شاداب برای مردم و کاهش استرس ذهنی آنها برای حضور در چنین مباحث و جلسات؛
 - تدوین یک سند چشم انداز محلی و ملی و بهره گیری از رسانه‌های نوین جهت مبارزه با تبلیغات بسیار دشمنان در زمینه قاچاق کالا با استفاده از ابزار نوین؛

بررسی سوالات و فرضیات

نتایج تجزیه و تحلیل اطلاعات بیانگر آن بود که بالاترین امتیاز وزنی تعلق گرفته در چهار مبحث سوات، متعلق به نقاط قوت با میزان ۰/۶۲ بوده و از طرفی مهم ترین راهبردها یا اولین راهبردها نیز ایجاد برنامه ریزی و ساختاری اساسی جهت بهره برداری بهینه از تعدد موسسات، کانونها و پژوهشکدهها و نیز کادر مجرب در راستای روشنگری و آگاهی رسانی در جلسات و مباحث قاچاق کالا و آسیبهای آن. بنابراین فرضیه اول با دو دلیل بالا به اثبات می‌رسد.

در فرضیه دوم نیز، راهبردها و استراتژیها بیانگر این مطلب است که از بین ۹ مورد راهبرد اساسی ۵ مورد آن در زمینه فرهنگی و اقتصادی که از بین این ۵ مورد ۴ مورد در بردارنده رفع مشکلات اقتصادی جامعه می‌باشد. بنابراین فرضیه دوم نیز اثبات می‌گردد.

نتیجه‌گیری

نقش قاچاق کالا و آسیب‌های آن تاثیر منفی بسزایی را در استقلال و آزادی اقتصادی و نیز فرهنگی و اجتماعی مملکت داشته است. اما در دوران کنونی بنا بر دلایلی شاهد رشد زیاد قاچاق کالا در کشور بوده که باید تلاش چشمگیری در این زمینه صورت پذیرد و با این امر به گونه ریشه ای باید برخورد گردد و شناخت ابعاد همه جانبه آن از قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها ضروری می‌باشد. که بر اساس آنچه صورت پذیرفت نتایج زیر حاصل گشت که مهم ترین نقطه قوتی که ایران در زمینه مبارزه با قاچاق کالا در جامعه از آن برخوردار است، وجود تعداد کثیری کارد مجرب در این زمینه در کشور می‌باشد که با بهره مند شدن از امتیاز وزنی ۰/۶۲ در جایگاه نخست می‌باشد و عدم کار فرهنگی اساسی در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۴۲ در جایگاه نخست ضعف‌ها، توجه به مسائل قاچاق کالا به خصوص در امر مردم و استخراج آنها و اندیشیدن تدبیری در این زمینه با امتیاز وزنی ۰/۵۸ بالاترین امتیاز وزنی را داشته و در مرتبه اول فرصت‌های موجود و نداشتن برنامه ریزی راهبردی، جذاب و رقابتی در برابر اقدامات خصمانه دشمنان در زمینه قاچاق کالا با امتیاز وزنی ۰/۵۲ در جایگاه نخست تهدیدها قرار دارد. مهم ترین راهبردهای که در این زمینه می‌توان نگاشت عبارتند از: ایجاد برنامه ریزی و ساختاری اساسی جهت بهره برداری بهینه از تعدد کادر مجرب در راستای روشنگری و آگاهی رسانی در مباحث قاچاق کالا و آسیب‌های آن، تلاش اساسی محلی و ملی در راستای تبیین مسائل اساسی قاچاق کالا و آسیب‌های آن و ارائه و تدوین آن در جامعه و تدوین یک سند چشم انداز محلی و ملی و بهره گیری از رسانه‌های نوین جهت مبارزه با تبلیغات بسیار دشمنان در زمینه قاچاق کالا.

منابع

- آقازاده، علیرضا (۱۳۸۴)، بررسی تحلیلی و کاربردی سیاست جنایی ایران در قبال قاچاق کالا، انتشارات آریان، تهران.
- ابراهیم زاده، عیسی و عبدالله آقاسی زاده (۱۳۸۸)، تحلیل عوامل مؤثر بر گسترش گردشگری در ناحیه ساحلی چابهار، با استفاده از مدل راهبردی SWOT، مجله مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای، سال اول، شماره اول، تابستان.
- امیر ارجمند، اردشیر (۱۳۸۱)، مجموعه اسناد بین المللی حقوق بشر، چاپ اول، تهران، دانشگاه شهید بهشتی.
- حاجی نژاد، علی (۱۳۷۹)، همایش ملی بررسی پدیده قاچاق کالا و راه‌های پیشگیری آن (سومین همایش قاچاق کالا) تهران: دانشگاه تربیت مدرس.
- شهاددی، علی و خواجه عسگری (۱۳۸۳)، طرح جامع مبارزه با قاچاق کالا و ارز در استان هرمزگان بندر عباس، معاونت سیاسی و امنیتی استانداری، هرمزگان.
- کریمی، جعفر و محمدرضا محبوب فر (۱۳۹۱)، تکنیک‌ها و مدل‌های برنامه ریزی توریسم، انتشارات ارکان دانش، اصفهان، بهار.
- ماندگار، سهراب (۱۳۹۶)، عوامل قاچاق و آثار آن، راه‌های پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با قاچاق، دومین کنفرانس ملی حقوق، الهیات و علوم سیاسی، شیراز، مرکز توسعه آموزشهای نوین ایران (متانا).
- ماندگار، سهراب (۱۳۹۶)، عوامل قاچاق و آثار آن، راه‌های پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با قاچاق، فصلنامه مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه ۳ (۱).
- محمدی، بهزاد و بابک پورقهرمانی (۱۳۹۷)، نقش گمرک در پیشگیری از قاچاق محصولات کشاورزی، سومین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در علوم انسانی، چالشها و راه حل‌ها، تهران، دانشگاه پیام نور.
- مقدسی، علیرضا (۱۳۷۹)، بررسی ابعاد قاچاق کالا و ارائه راهکارهایی جهت هدایت آن به مسیرهای اقتصادی، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت بازرگانی.
- نجفی ابرند آبادی، علی حسین (۱۳۸۲)، بزهکاری و شرائط اقتصادی، انتشارات قوه قضائیه، تهران.
- وطن‌خواه، یاور و محمدعلی جاهد (۱۳۹۶)، پیشگیری وضعی در قاچاق کالا و ارز، نخستین کنگره بین المللی حقوق ایران با رویکرد حقوق شهروند، تهران، مرکز همایش‌های بین

المللی توسعه داتیس.

هانگر، جی دیوید و توماس ال، ویلن (۱۳۸۱)، مبانی مدیریت استراتژیک، ترجمه سید محمد اعرابی و داود ایزدی، انتشارات دفتر پژوهشهای فرهنگی، تهران، چاپ اول.

Daivid Fried, R. (۲۰۰۴), Strategic Managment, Translated by Ali Parsaeyan and Seyed Mohammad Erabi, ۶th Publicashed, Pubished by Center for Cultural Recerch.

Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (۱۹۹۵). Strategic management and business policy(۵th Ed.). Reading, MA: Addison-Wesley.

